

Tehniline kirjeldus

„Peedist pesumasin“ on Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinna põhiprogrammis ettevalmistatav näituseprojekt leiutamise, leidlikkuse, taaskasutuse ja isetegemise nõukogude ajal, milles koos Sihtasutuse Eesti Maaelumuuseumid Eesti Põllumajandusmuuseumiga osalevad ka Transpordiameti Eesti Maanteemuuseum ja Tartu Linnaajaloomuuseumide Tartu Linnamuuseum.

Hankes osalejalt oodatakse terviklikku näituse kujunduse kavandit, mis lähtub olemasoleva hoone arhitektuursest lahendusest, näituse kontseptsioonist ja põhimõtetest, muuseumi sihtgruppide ja ühisprojekti tunnusgraafikast ning loob esteetilise, sujuvate üleminekutega ja külastajasõbraliku keskkonna.

Ideekonkursi võidutöö võetakse Eesti Põllumajandusmuuseumi näituse sisearhitektuurse projekteerimise aluseks. Võidutöö autoritega alustatakse läbirääkimisi väljakuulutamisetähtaegade hankelepingu sõlmimiseks.

Konkursi võitja koostab osanäituse:

- eskiisprojekti (ruumikujunduse põhimõtted, eskiisjoonised, tehniliste lahenduste ideekirjeldused, graafilise disaini mahud ja kohad);
- põhiprojekti (lõplikud kujundused (trükifailid) ja joonised, tehniliste lahenduste spetsifikatsioonid, lahenduste prototüüpimine);
- näituse vitriinideks ümberehitatud mööblite jooniseid.

Konkursi võitja viib läbi näituse teostuse järelevalve.

Näitus on avatud 24. aprill 2024 – september 2025.

Näituseprojekti kujunduse ajakava on järgnev:

22.08.2023 hanke tähtaeg

04.09.2023 sõlmitakse leping kujundajaga

6.10.2023 valmib eskiisprojekt

20.11.2023 valmib põhiprojekt

kuni 31.01.2024 graafiline disain

kuni 24.04.2024 näituse teostuse järelevalve

Konkursi objekt

Järgnevalt on kirjeldatud Eesti Põllumajandusmuuseumi osanäituse kujunduskonkursile esitatavate võistlustööde koostamise lähtekohti.

2.1. Hoone arhitektuurne lahendus

Eesti Põllumajandusmuuseumi Tehnikamaja (Muuseumi 2, Ülenurme, Kambja vald, Tartumaa) 2. korruse ajutiste näitute ruumi pindala on ~206m² + kallakuga saali osa ~80m².

Ruum peaks olema jaotatud nii, et inimene liiguks ühest ajastust teise ja saaks igas ajastus tutvuda 4 põllumajandusmuuseumi alateemaga. Soovi korral oleks võimalik iseseisvalt harjutada ka erinevaid töid. Lasteala on eraldi, aga lastetasand peaks läbima ka kogu näitust. Soovime kasutada ruumi sisearhitektuuris maksimaalselt taaskasutatud või tulevikus taaskasutamise võimalusega materjale, s.h. vitriinide tegemiseks vana mööblit.

Vt Lisa 2. Ruumi plaan.

2.2. Näituse kontseptsioon

Põllumajandusmuuseumi fookuses on taaskasutus ja isetegemine maaelu tingimustes II maailmasõja lõpust Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamiseni. Ajastu on jaotatud neljaks: 1945-1960, 1960-1970, 1970-1980, 1980-1990.

Eesmärk on pöörata tähelepanu sellele, et nõukogude aja kasinates oludes tuli valmistada kõik vajalik ise. See ei olnud valik. Tänapäeval on tarbijatel valikuid ja võimalusi nii palju, et vahepeal kaob vajadus väärtustada juba olemasolevaid ressursse. Näitus peaks aitama meie külastajatel omandada olemasolevate asjade parandamise oskusi ning kutsuma neid leidma uut elu ja kasutust vanadele esemetele. Kutsume neid mõtlema oma tarbimiskäitumise üle, et leida õige tasakaal vajaduste ja valikute vahel.

Eesti Põllumajandusmuuseumi teemad, millest näitusel räägime:

- Aiandus ning aiamaa tööriistad ja tarvikud;
- Omavalmistatud põllutöömashinad;
- Hoidiste valmistamine ja retseptid;
- Tarbetekstiilid.

Näituse põhimõtted:

Sissejuhatus ja ajatelg, kus näidatakse muuseumi teemadest lähtuvaid ajas muutuvaid tööriistu ja materjale, esemed muuseumi poolt;

Inimene peaks liikuma ühest ajastust teise, igas ajastus oleks pidepunktid, mis selgitavad peateemasid, samuti näidatakse iga kümnendi kohta iseloomustavat arhiivivideot ja pildimaterjali.

Teemade sisutekstit, tsitaadid mälestustest, fotod ja illustratsioonid loovad teemadele vajaliku ajaloolise konteksti.

Ruum peaks olema sisustatud mööbliga ja sisustuselementidega muuseumi abikogust. Vitriinid staaresemete paigutamiseks peavad olema ümbertehtud vanast mööblist, mis on pakutud muuseumi poolt.

Näitust peaks läbima lastetasand, kus on lastele mõeldud elemendid/ülesanded.

Graafiline disain peab lähtuma näituse CVIst (Vt Lisa 3. Peedist pesumasina stiiliraamat).

Näituse saalis peab olema eraldi lasteala mängimiseks ja ülejäänud saalist eraldatud töötoad, kus oleks tunda näituse ajastute vaimu. Nendes töötubades peab külastajatel olema võimalik iseseisvalt, videote või juhendite abil omandada parandamise või valmistamise oskusi.

Töötubade teemad:

- Sahver
- Käsitöötuba
- Kööginurk
- Aiakuuri nurk;

Tubade põhimõte oleks „Käed külge! Tee ise! Vaata videot ja tee järgi!“

2.3. Ligipääsetavus

Kujundus järgib igas asukohas ühtseid standardeid teemade vahendamise ja ligipääsetavuse osas:

- teksti ja visuaalide kontrastsus (hele taust, tumedad tähed);
- graafilised suunavad ja tingmärgid on esitatud selgelt, suurelt ja kontrastselt;
- selgete, kontrastsete piktogrammide kasutamine selgitavate siltide asemel (nt tohib/ei tohi käega katsuda, ava/sulge);
- selged ja kontrastsed suunaviidad, suunavad nooled seintel ja põrandal;
- näituse visuaalideks on suuremõõdulised fotod, skaneeritud dokumendid;
- punktkirja kasutamist ei nõuta;
- läbipaistvaid infokandjaid ei kasutata;
- eksponaadid parajal kõrgusel erineva pikkusega inimestele;
- eksponaatide ümber min 80 cm liikumisruumi.

Teemade vahendamine.

Tekstide esitamise struktuur – üldine sissejuhatus, teema sissejuhatus, teema, sisutekstit, mälestused (tsitaadid ja lood). Tsitaadid on sisutekstist eristatud.

Lisaks arhiivi- ja õppevideod ja fotomaterjal.

2.4. Muuseumi sihtgrupid

Eesti Põllumajandusmuuseumi sihtrühmad on:

- pered väikeste lastega, kes saavad loodud näitusemaailma uudistada;
- vanemaid inimesi Eestist ja mujalt Baltikumist, kes on ise käsitletaval ajalooperioodil elanud ja saavad näituse külastusele oma mälestustega kaasa rääkida;
- noored vanuses 12-18 haridusprogrammide külastajatena;
- noored täiskasvanud vanuses 19-30, kes on huvitatud ise valmistamise ja sellega seoses keskkonna hoidmise teemast;
- Tartu 2024 raames Lõuna-Eestit külastavad välismaalased, nii ükskülastajad kui grupid.

2.5. Ühisprojekti tunnusgraafika

Käesoleva hanke tulemusel kaasatud disainerid teostavad kujundustöö tunnusgraafika juhendi alusel. Ühisprojekti kujunduspartner teostab tunnusgraafika kasutamise järelevalvet.

3. Töövõtulepingu sõlmimine

Töövõtuleping sõlmitakse edukaimaks valitud võistlustöö autori(te)ga töövõtu eesmärgil kümne tööpäeva jooksul võidutöö valimise hetkest. Lepingul on kolm osapoolt: hanke võitja töövõtjana, Sihtasutus Eesti Maaelumuuseumid tellijana, Transpordiamet töötasu maksjana.

Edukas pakkuja peab lepingu omalt poolt allkirjastama viie tööpäeva jooksul selle allkirjastamiseks saamisest arvates.

Töövõtulepingu täitmise aeg alates lepingu sõlmimisest on 7,5 kuud ning töö teostuse valmimise etappide tähtajad on järgmised:

- 6.10.2023 eskiisprojekti tähtaeg;
- 20.11.2023 põhiprojekti tähtaeg;
- 31.01.2024 graafilise disaini tähtaeg;
- 24.04.2024 teostuse järelevalve (näituse avamine) tähtaeg

Lepinguga sätestatakse tasu maksmine iga etapi lõpus. Ettemaksu ei maksta. Hankes tuleb eraldi lahti kirjutada etappide hind ja üldmaksumus. Teenuse üleandmine toimub üleandmise-vastuvõtmise aktiga, mis on aluseks tasu maksmisel 21 tööpäeva jooksul peale akti allkirjastamist. Töövõtja esitab e-arve Transpordiametile.

Lepingust tulenevate kohustuste mittetäitmisel või puudustega täitmisel vastutab täielikult kahju tekitanud pool teise poole ees. Tähtajaks mittevalminud töö või kvaliteedile mittevastav töö fikseeritakse aktis vaegtööna ja sellele määratakse täitmise tähtaeg, mis ei või ületada 15 tööpäeva (olenevalt vaegtöö iseloomust). Vaegtööd teostab töövõtja oma kuludega. Kahju saanud poolel on õigus tunnustatud kahju tekitamise korral leping üles öelda.

s

3.1. Autoriõigused

Lepingu sõlmimisega loovutab töövõtja varalised autoriõigused töödele, mis on teosed autoriõiguse tähenduses, lepingus kokkulepitud töötasu eest tellijale. Tellijale kuulub seejärel ainuõigus kujunduslahenduste teostamiseks, kasutamiseks ning kolmandatele isikutele kättesaadavaks tegemiseks. Tellija võib kujunduslahendusi muuta ja täiendada.

Töövõtjal on kohustus lähtuda oma kujunduslahendustes ühisprojekti tunnusgraafikast.

Töövõtja annab tellijale kõik õigused, mis on vajalikud näituse eksponeerimiseks (avalikuks esitamiseks), tutvustamiseks (reklaamimiseks) ja vajalike muudatuste tegemiseks nii tellija enda kui tellija kaasatud kolmandate isikute poolt.